

Η ιστορία των "γυναικών αναψυχής": Μια ιστορία του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, που δε γίνεται να ξεχάσουμε

της Katherine Brooks (Μετάφραση: Κρυσταλένια Αμπρέου Τσιτσιρικού)

Η φράση "γυναίκες αναψυχής" είναι μια αντιφατική φράση που αναφέρεται σε περίπου 200.000 γυναίκες οι οποίες στρατολογήθηκαν ως πόρνες από τον Ιαπωνικό Αυτοκρατορικό Στρατό κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πολλές από τις νεαρές γυναίκες εξωθήθηκαν στη δουλεία, πέσαν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης σε όλη την Ασία, και γίναν έτσι στόχος της μεγαλύτερης υπόθεσης εμπορίας ανθρώπων κατά τον 20ο αιώνα.

Το εμπόριο των "γυναικών αναψυχής" – συνεπώς – είναι μια μαζική καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που τα έχουμε εξορίσει από τα κιτάπια μας, έχοντας αφήσει μεμονωμένα άτομα έρμια αποτρόπαιων πράξεων, να μένουν απλά ως αναμνήσεις στο χρονοντούλαπο των ταμπού και των προκαταλήψεων. Η Chang-Jin Lee, κάτοικος Νέας Υόρκης, γεννημένη στην Κορέα, προσπαθεί να διορθώσει αυτή την εσφαλμένη εικόνα που έχουμε για την υπόθεση γνωστή ως "γυναίκες αναψυχής καταζητούνται", μια εκστρατεία των πολυμέσων, που αναμοχλεύει τις προσωπικές ιστορίες των γυναικών από την Κορέα, την Κίνα, την Ταϊβάν, την Ινδονησία, τις Φιλιππίνες και την Ολλανδία, των οποίων η ταυτότητα έχει από καιρό ξεχαστεί και παρεξηγηθεί.

"Στην Ασία, το ζήτημα των "γυναικών αναψυχής" παραμένει αντικείμενο προκατάληψης και αντιφάσεων, ενώ ταυτόχρονα είναι σχεδόν άγνωστο στη Δύση", εξηγεί η Lee σε μια δήλωσή της σχετικά με την καμπάνια. "Το εμπόριο ανθρώπων είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη βιομηχανία στον κόσμο και η δεύτερη μεγαλύτερη επιχείρηση στον κόσμο, μετά τις συμφωνίες περί οπλισμού κατά τον 21ο αιώνα. Βλέπουμε λοιπόν ότι το θέμα των "γυναικών αναψυχής" δεν αφορά στο παρελθόν, αλλά σχετίζεται άμεσα με το σήμερα που βιώνουμε."

Ο τίτλος της έκθεσης της Lee αναφέρεται στις δημοσιεύσεις που βρέθηκαν στις εφημερίδες που κυκλοφορούσαν τον καιρό του πολέμου. Επρόκειτο για μια αποτυχημένη προσπάθεια προσηλυτισμού εθελοντών στην πορνεία. Αντίθετα, νεαρές γυναίκες, νεαρές λέγοντας 11 ετών, απήχθησαν από τα σπίτια τους και υπέστησαν βιασμούς, βασανιστήρια και πρωτοφανή βία στα στρατιωτικά στρατόπεδα, γνωστά ως "σταθμοί αναψυχής".

"Οι περισσότερες ήταν έφηβες... και βιάζονταν από 10 έως 100 στρατιώτες ημερησίως στα στρατιωτικά στρατόπεδα βιασμού", λέει η Lee στην ιστοσελίδα της. "Οι γυναίκες υποσιτίζονταν, υφίσταντο ξυλοδαρμούς, βασανίζονταν και δολοφονούνταν. Σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις, μόνο το 20 με 25 τοις εκατό επέζησε από τα μαρτύρια."

Σε μια προσπάθεια να ρίξει φως σ' αυτό το συχνά ξεχασμένο απόσπασμα της ιστορίας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η Lee εκθέτει μμητικά κάποιες από τις παλιές δημοσιεύσεις (σύγχρονες του πολέμου), παρουσιάζοντας τα πραγματικά πρόσωπα των "γυναικών αναψυχής", όπως αυτά εμφανίζονταν κατά τις δεκαετίες του 1930 και του 1940, πλαισιωμένα από τα λόγια με τα οποία τις εμπορευόντουσαν. Αυτές οι σοκαριστικές εικόνες είναι τοποθετημένες δίπλα σε προσωπογραφίες των γυναικών που είναι ακόμη ζωντανές, πολλές από τις οποίες εμφανίζονται και στο συνοδευτικό οπτικοακουστικό υλικό. Σε αυτό η Lee παίρνει συνέντευξη από μεμονωμένες γυναίκες που συνάντησε στο ταξίδι

της στην Ασία το 2008, συζητώντας σχετικά με την εμπειρία τους ως “γυναίκες αναψυχής”, αλλά και σχετικά με τα όνειρα και τις επιθυμίες τους στους σύγχρονους καιρούς.

Σε μια από τις πιο συγκλονιστικές στιγμές του υλικού αυτού, το οποίο έχει ντοκυμαντερίστικο χαρακτήρα, η Lee μιλά μ' έναν πρώην στρατιώτη, τον Yasuji Kaneko, ο οποίος αφηγείται την τρομακτική ζωή των αιχμάλωτων γυναικών, τις οποίες συναντούσε γεμάτες ελπίδα. “Ποτέ δεν είπαμε τί κάναμε στον πόλεμο κι ούτε ότι δε θα υπάρξει πόλεμος ποτέ ξανά.”

Η ιστοσελίδα “Γυναίκες αναψυχής καταζητούνται” παρέχει μια πλατφόρμα στις γυναίκες για να εξαλείψουν τις “παράνομες” αναμνήσεις τους, ενώ παράλληλα αρχειοθετείται η σκληρή αλήθεια για τη βία του Μεσαίωνα εναντίον των γυναικών. Λουσμένη στα χρώματα του κόκκινου, του μαύρου και του άσπρου, η έκθεση είναι ένα οπτικό σύνολο έντονα φορτισμένο που καθιστά ξεκάθαρο το στόχο της να χαράξει μια θέση στη συλλογική μας μνήμη, αποδίδοντας φόρο τιμής στις στιγμές που από καιρό έχουν παραλειφθεί από τις σύγχρονες συζητήσεις για την αλήθεια και τη δικαιοσύνη. Ταυτόχρονα, οι εικόνες της Lee κάνουν πολλά περισσότερα από το να αφουγκράζονται το παρελθόν. Τα πορτρέτα προμηνύουν ένα σκοτεινό μέλλον, μέλλον το οποίο θα εξακολουθήσει να υπάρχει εάν τα εγκλήματα σε βάρος των γυναικών παραμείνουν στον σκοτεινό πάτο της ιστορίας μας.

Πηγή: The Huffington Post